

به نام خداوند جان و خرد	آموزش و پرورش شهرستان آمل	دبیرستان: غیردولتی استعدادهای برتر	نام و نام خانوادگی:
نام درس: فارسی ۱	پایه: دهم	رشته: ریاضی	نام دبیر:
تاریخ: ۱۴۰۰/۲/۲۹	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۶۰ دقیقه	سؤالات در ۳ صفحه است.
ردیف	شرح پرسش		
نمره			

الف) قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱	معنای واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) در مقابله لئیمی، کریمی کرد. ب) دشمن در برابر ایمان جنود خدا متکی به ماشین جنگ است. پ) از یال و غارب به زیر آمد. ت) سر و موی او از در افسر است.	۱
۲	تفاوت معنایی واژه «داد» را در بیت زیر، توضیح دهید. ای که گویم شکبیا شو و در گوشه نشین دل ببايد که توان داد شکیبایی داد	۰.۵
۳	در متن زیر، دو واژه نادرست املايي وجود دارد، درست آن‌ها را بنویسید. «حسودان تنگ نظر و عنودان بدگهر، وی را به می و لحو و لعب کشیدند. فی الجمله نماند از مئاصی منکری که نکرد و مسکری که نخورد.»	۰.۵
۴	در میان گروه‌های املايي زیر، واژه‌های نادرست را اصلاح کنید. مراتب قرب - طوطی حازق - رعب و وحشت - وغب حیوان - وقار و تمأیننه - فسوس و مزیح - غنای خالق - عنان و سنان - فرقت و وُصلت - کرامت و فراغ - ذمایم و تعلیقات.	۱
۵	در عبارت زیر، بخش حذف شده و نوع حذف را مشخص کنید. در آب، حیات تن‌ها بود و در قرآن حیات دل‌ها.	۰.۵
۶	در بیت زیر، نقش دستوری ضمیرهای پیوسته را به طور دقیق مشخص کنید. چو گفتمش که دلم را نگاه دار، چه گفت؟ ز دست بنده چه خیزد، خدا نگه دارد	۰.۵
۷	از فعل «دارم می نویسم»، موارد خواسته شده زیر را بسازید. الف) امر: ب) ساخت منفی:	۰.۵
۸	برای هر یک از واژه‌های «قضا» و «مغلوب»، یک هم‌آوا بنویسید.	۰.۵
۹	در عبارات زیر، نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید. هم‌اکنون تو را ای نبرده‌سوار پیاده بیاموزمت کارزار ناتائیل، تنها خداست که نمی توان در انتظارش بود.	۱
۱۰	از میان ترکیب‌های زیر، ترکیب‌های وصفی را مشخص کنید. روستاهاى جنوب - متنى نیلگون - گل آزادى - درهاى امید - مسافر دیرین - سرور آزادگان - ستاره غروب	۰.۵
۱۱	درباره کاربرد کلمه «را» در هر یک مصراع‌های زیر توضیح دهید. ❖ می نمود آن مرغ را هرگون شگفت ❖ کمان بهزه را به بازو فگند	۰.۵

به نام خداوند جان و خرد	آموزش و پرورش شهرستان آمل	دبیرستان: غیردولتی استعدادهای برتر	نام و نام خانوادگی:
نام درس: فارسی ۱	پایه: دهم	رشته: ریاضی	نام دبیر:
تاریخ: ۱۴۰۰/۲/۲۹	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۶۰ دقیقه	سوالات در ۳ صفحه است.
ردیف	شرح پرسش		نمره

ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱	<p>در هر یک از ابیات زیر، هر یک از قسمت‌های مشخص شده دارای کدام آرایه ادبی است؟ ای چون سبزه برآمده از دفتر روزگاران / ای مسافر دیرین بر روی خار و درد خروش سواران و اسپان ز دشت ز بهرام و کیوان، همی‌برگذشت بادی که در زمانه بسی شمع‌ها بکشت هم بر چراغدان شما نیز بگذرد از صدای سخن عشق ندیدم خوشتر یادگاری که در این گنبد دوار بماند</p>	۱۲
.۲۵	<p>در کدام یک از ابیات زیر، جناس ناقص وجود دارد؟ الف) کار پاکان را قیاس از خود مگیر گرچه ماند در نبشتن شیر و شیر ب) گه به دهان، بر زده کف چون صدف گاه چو تیری که رود بر هدف</p>	۱۳
.۷۵	<p>در شعر زیر، ایهام را بیابید و معانی دوگانه آن را بنویسید. گفتم که بوی زلفت گمراه عالم کرد گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید</p>	۱۴
.۵	<p>دو ویژگی نثر ناصرخسرو را در متن زیر، بیابید و بنویسید. خدای، تبارک و تعالی، همه بندگان خود را از عذاب قرض و دین فرج دهد. چون از در رفتیم، همه برپای خاستند و بایستادند؛ چندان که ما در حمام شدیم، دلاک و قیم در آمدند و خدمت کردند.</p>	۱۵
.۵	<p>در بیت زیر، کنایه را بیابید و مفهوم آن را بنویسید. کشانی بخندید و خیره بماند عنان را گران کرد و او را بخواند</p>	۱۶
.۵	<p>در عبارت زیر، واژه‌های سجع را مشخص کنید. ملک بی دین باطل است و دین بی ملک، ضایع.</p>	۱۷
.۵	<p>قافیه‌های بیت زیر دارای کدام آرایه ادبی هستند؟ رها شد ز بند زره موی اوی درفشان چو خورشید شد روی اوی</p>	۱۸
۱	<p>نام پدیدآورندگان هریک از آثار زیر را بنویسید. «اتاق آبی» - «گوشواره عرش» - «مائده‌های زمینی و مائده‌های تازه» - «سمفونی پنجم جنوب»</p>	۱۹

پ) قلمرو فکری (۸ نمره)

.۲۵	<p>مفهوم عبارت «گندم‌نمای جوفروش مباش» را بنویسید.</p>	۲۰
-----	--	----

به نام خداوند جان و خرد	آموزش و پرورش شهرستان آمل	دبیرستان: غیردولتی استعدادهای برتر	نام و نام خانوادگی:
نام درس: فارسی ۱	پایه: دهم	رشته: ریاضی	نام دبیر:
تاریخ: ۱۴۰۰/۲/۲۹	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۶۰ دقیقه	سؤالات در ۳ صفحه است.
ردیف	شرح پرسش		
	نمره		

۲۱	با توجه به شعر زیر، به سوالات «الف» تا «پ» پاسخ دهید. تو را جنوب نامیدم / ای که ردای حسین را بر دوش / و خورشید کربلا را در بر داری / ای سرخ گل که فداکاری پیشه کردی / ای سرور باران ها و فصل ها، / تو را عطری نامیدم که در غنچه ها خانه دارد. الف) چرا شعر فوق را می توان در حوزه ادبیات پایداری قرار داد؟ ب) «باران ها» در کدام مفهوم نمادین به کار رفته است؟ پ) شاعر در دو مصراع «ای که ردای حسین را بر دوش / و خورشید کربلا را در بر داری»، بر چه نکته ای تأکید دارد؟	.۵ .۲۵ .۵
۲۲	در عبارت زیر، نویسنده بر چه چیزی تأکید دارد؟ برای من خواندن این که شن ساحل ها نرم است، کافی نیست؛ می خواهم پای برهنه ام این نرمی را حس کند.	.۵
۲۳	مولوی در بیت زیر بر چه مفهومی تأکید کرده است؟ صد هزاران این چنین اشباه بین / فرقاشان هفتاد ساله راه بین	.۵
۲۴	مشخص کنید که هریک از مفاهیم «خویشتن داری»، «ناپایداری»، «یگانه پرستی» و «پاک زیستن»، در کدام یک از ابیات زیر آمده است؟ (هریک بیت دربردارنده یکی از مفاهیم فوق است). جز از جام توحید هرگز نوشم / زنی گر به تیغ ستم گردن من اثر غم و شادی پیش مردمان بر خود پیدا مکن. دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای / فرشته ات به دو دست دعا نگه دارد زین کاروانسرای، بسی کاروان گذشت / ناچار، کاروان شما نیز بگذرد	۱
۲۵	در هریک از ابیات زیر، مقصود از قسمت مشخص شده را بنویسید. در بُن این پرده نیلوفری / کیست کند با چو منی همسری؟ ای تو رهِ سپرده به چویان گرگ طبع / این گرگی شبان شما نیز بگذرد	.۵
۲۶	اشعار و عبارات زیر را به نثر روان برگردانید. الف) همه کس را به سزا، حق شناس؛ خاصه قرابت خویش را. ب) مرد پارسی وسعتی نداشت که حال مرا مرمتی کند. پ) دمی آب خوردن پس از بدسگال / به از عمر هفتاد و هشتاد سال ت) میندار این شعله، افسرده گردد / که بعد از من افروزد از مدفن من ث) آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام / بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد ج) تهمتن بر آشفت و با توس گفت / که رهام را جام باده ست جفت چ) چون بسی ابلیس آدم روی هست / پس به هر دستی نشاید داد دست	.۵ .۵ .۵ .۵ .۷۵ .۷۵
	کامیاب و پاینده باشید.	